

ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ В КРИЗОВИХ УМОВАХ

©2024 КОЛЕСНІЧЕНКО А. С., КУПРИГІН М. О.

УДК 330.322
JEL: G31; G32; G38; H12

Колесніченко А. С., Купригін М. О. Інвестиційна політика промислового підприємства: теоретичні аспекти та особливості формування в кризових умовах

У статті визначено, що способи трактування сутності поняття «інвестиційна політика» можуть варіюватися залежно від думки та міркувань різних авторів. На основі узагальнення основних підходів до визначення інвестиційної політики в економічній літературі було виділено різні аспекти інвестиційної політики, ключовими з яких є: стратегічне планування, регулювання, стимулювання та вплив на розподіл ресурсів. Обґрунтовано, що роль інвестиційної політики в діяльності промислового підприємства виражається через зв'язок понять «інвестиція – політика – інвестиційна політика», сутність яких підпорядкована певній логіці. Фактично мова йде про вкладання ресурсів або активів у певний проєкт або підприємство, що має стимулювати та підтримувати інвестиційну діяльність через комплекс процесів формування, здійснення та реалізацію рішень, стратегій та дій. Доведено, що навіть за нестабільних економічних умов великі підприємства можуть реалізовувати масштабні інвестиційні програми, пов'язані з придбанням дороговартісних, у тому числі закордонних, високопродуктивних засобів, тоді як інвестиційні кошти малого та середнього бізнесу спрямовується в основному на придбання відносно не дуже дорогих малопродуктивних машин. У кризові періоди інвестори стають більш уважними до корпоративних основ, що призводить до відтоку капіталу із захисних портфелів. Інвестори знаходять вихід у підходах, орієнтованих на довгострокову стійкість фірм. Світовий досвід свідчить, що одним із найбільш ефективних варіантів вкладень є залучення до інноваційно-інвестиційної діяльності, що і має стати провідним орієнтиром у реалізації інвестиційної політики промислових підприємств. Це допоможе не лише захистити власний капітал від втрати чи знецінення, а й дозволить забезпечити підприємству отримання постійного доходу у вигляді відсотків або дивідендів та ряду інших переваг.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна політика, інвестиційна діяльність, промислове підприємство, інновації.

Рис.: 3. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 19.

Колесніченко Анастасія Сергіївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і фінансів, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (вул. Кирпичова, 2, Харків, 61002, Україна)

E-mail: anastasihp@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5007-9082>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/HTR-3351-2023>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216463107>

Купригін Максим Олегович – здобувач, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (вул. Кирпичова, 2, Харків, 61002, Україна)

E-mail: Maksym.Kupryhin@emmb.khpi.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-2594-0205>

UDC 330.322
JEL: G31; G32; G38; H12

Koliesnichenko A. S., Kupryhin M. O. Investment Policy of Industrial Enterprise: Theoretical Aspects and Features of Formation in Crisis Conditions

The article defines that ways of interpreting the essence of the concept of "investment policy" may vary depending on the opinions and considerations of different authors. Based on the generalization of the main approaches to the definition of investment policy in economic literature, various aspects of investment policy were highlighted, in particular, the key ones are: strategic planning, regulation, stimulation and influence on the distribution of resources. It is substantiated that the role of investment policy in the activity of an industrial enterprise is expressed through the connection of the concepts "investment – policy – investment policy", the essence of which is subject to a certain logic. In fact, we are talking about investing resources or assets in a certain project or enterprise, which should stimulate and support investment activity through a complex of processes of formation, realization and implementation of decisions, strategies and actions. It is proved that even in unstable economic conditions, large enterprises can implement large-scale investment programs related to the purchase of expensive, often imported, high-performance equipment, while the investment funds of small and medium-sized businesses are directed mainly to the purchase of relatively not very expensive low-performance machines. During periods of crisis, investors become more attentive to corporate fundamentals, which leads to an outflow of capital from defensive portfolios. Investors find a way out in approaches focused on the long-term sustainability of firms. World experience shows that one of the most effective investment options is involvement in innovative investment activities, which should become a leading reference point in the implementation of the investment policy of industrial enterprises. This will not only help protect equity from loss or depreciation, but will also allow the business to receive regular income in the form of interest or dividends and a number of other benefits.

Keywords: investment, investment policy, investment activity, industrial enterprise, innovations.

Fig.: 3. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 19.

Постійне погіршення ефективності діяльності промислових підприємств обумовлено високою турбулентністю економічних процесів та негативним впливом факторів ринкового середовища. Основними індикаторами наявних проблем у функціонуванні підприємств виступають показники фінансової, інвестиційної діяльності, які комплексно визначають рівень фінансово-інвестиційного потенціалу.

Значною мірою фінансовий потенціал підприємства забезпечує ефективність розподілу та використання ресурсів, їх можливість приносити доходи підприємству. Водночас інвестиційний потенціал виражається в частці наявних інвестиційних ресурсів, пов'язаний з раціональністю їх використання та можливістю досягнення очікуваних результатів. Впливаючи на результативність роботи підприємства, фінансово-інвестиційний потенціал дозволяє впроваджувати найбільш вигідну інвестиційну політику з урахуванням навколишнього середовища, схильного до кризових процесів [1–2].

Відповідно до даних звіту Global Investment Trends Monitor глобальні прямі іноземні інвестиції у 2023 р. перевищили всі попередні очікування та зросли на 3%, при цьому рік завершився приблизно на рівні \$1,37.

За даними НБУ, протягом 2023 р. приплив прямих іноземних інвестицій в Україну становив \$4,7 млрд, що в 7,6 разу більше, ніж обсяг інвестицій за 2022 р., але на 42% менше, ніж у 2021 р. На рис. 1 наведено структуру цих інвестицій у 2023 р.,

з чого видно, що лівова частка належить інвестиціям в акціонерний капітал.

Окрім проблеми інвестиційної діяльності й особливості формування інвестиційної політики підприємства розглянуто такими вченими: Голубев Д. І. [1]; Гринько Т. В., Смирнов С. О. [2]; Ткаченко Т. П., Шевчук Н. А., Гончарук І. В. [5]; Самайчук С. І. [6]; Бушовська Л. Б. [7] та іншими.

При цьому постійна актуальність завдань, пов'язаних із удосконаленням інвестиційної політики, потребує подальшого вивчення теоретичних і практичних аспектів її формування, зокрема для промислових підприємств, які особливо гостро відчують всі виклики кризових умов.

Метою статті є розбудова теоретичних засад і розкриття особливостей формування інвестиційної політики промислового підприємства з урахуванням кризових умов функціонування.

Інвестиційна діяльність підприємства спрямована на формування інвестиційної політики, залучення та раціональне використання інвестиційного капіталу, реалізацію інвестиційної стратегії.

Важливе значення в забезпеченні ефективності інвестиційної діяльності відіграє здійснення її аналізу, оцінка показників, що дозволяє розробляти та приймати обґрунтовані рішення, здійснювати управління інвестиційним процесом. Також від ефективності інвестиційної діяльності залежить рівень інвестиційної привабливості підприємства, можливість залучення додаткових гро-

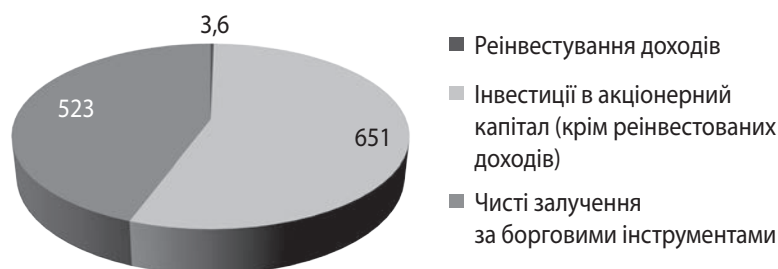

Рис. 1. Структура прямих іноземних інвестицій в Україну у 2023 р., млрд дол. США

Джерело: складено за даними [3].

шових надходжень, що впливає на ефективність господарської діяльності.

Інвестиційна політика є дуже важливою для промислового підприємства і повинна розроблятися з урахуванням того, яку місію та цілі перед собою воно поставило. Також ця політика має бути складовою загальної стратегії, узгодженою з іншими функціональними стратегіями підприємства.

Інвестиційна політика покликана сприяти оперативному реагуванню керівництва на дію факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, їх вплив та усунення негативних проявів, використовуючи нові інвестиційні можливості, а також забезпечувати сприятливі умови для маневрування інвестиційними ресурсами [7, с. 175].

Сутність поняття «інвестиційна політика» полягає в системі принципів, стратегій, регулятивних заходів та рішень, що приймаються державою або органами управління з метою стимулювання інвестиційної активності та залучення інвестицій у певну економічну систему, регіон або галузь.

Згідно із Законом України «Про інвестиційну діяльність», інвестиції – це всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, у результаті якої створюється прибуток (дохід) та/або досягається соціальний та екологічний ефект [8].

Способи трактування сутності поняття «інвестиційна політика» можуть варіюватися залежно від думки та міркувань різних авторів. У *табл. 1* узагальнено основні підходи до визначення інвестиційної політики в економічній літературі.

Наведені підходи відображають різні аспекти інвестиційної політики, зокрема включають: стратегічне планування, регулювання, стимулювання та вплив на розподіл ресурсів.

Відповідно, більш коректне визначення інвестиційної політики може залежати від контексту та авторського підходу. Так, слід зазначити, що інвестиційна політика знаходиться в регуляторному полі, носить стратегічний характер, спрямована на створення сприятливого інвестиційного клімату, залучення й ефективне використання ресурсів, стимулювання економічного зростання та розвитку певного сектора чи галузі.

Роль інвестиційної політики в діяльності промислового підприємства наведено на *рис. 2* [16, с. 112].

Отже, сутність понять «інвестиція», «політика» та «інвестиційна політика» підпорядкована певній логіці та може бути представлена таким чином:

- ✦ *інвестиція* – це процес вкладання коштів, ресурсів або активів у певну справу, проект або підприємство з метою отримання прибутку або досягнення інших економічних цілей у майбутньому. Інвестиції можуть включати придбання акцій, облігацій, нерухомості, фондів чи будь-яких інших фінансових і реальних активів;
- ✦ *політика* – це процес формування, здійснення та реалізації рішень, стратегій та дій, спрямованих на управління суспільством, державою, організацією або іншою сукупністю людей. Політика включає різні аспекти, такі як встановлення правил, законодавства, соціальних норм, економічної стратегії тощо;
- ✦ *інвестиційна політика* – це набір рішень, стратегій, програм і заходів, які приймаються державою, організацією або іншими суб'єктами з метою стимулювання та підтримки інвестиційної діяльності (*рис. 3*).

У практичній площині слід зазначити, що в Україні сформувалися суттєві розбіжності в підходах до інвестиційної діяльності між відносно невеликими виробничими суб'єктами та великими підприємствами. Навіть у нестабільних економічних умовах великі підприємства можуть реалізовувати масштабні інвестиційні програми, пов'язані з придбанням коштовних, у тому числі закордонних, високопродуктивних засобів, тоді як інвестиційні кошти малого та середнього бізнесу спрямовується в основному на придбання відносно не дуже дорогих малопродуктивних машин.

Крім цього, потенційний інвестор може дозволити собі більші ризики з метою отримання в подальшому досить великих прибутків, вкладаючи кошти в масштабне виробництво. Натомість, здійснення інвестування невеликими фірмами пов'язано з дуже високою ризикованістю та може призвести до втрати всього капіталу. Малим підприємствам завжди бракує коштів навіть на покриття поточних потреб, вони мають обмежений доступ до ринку капіталів, їх потреба у грошових ресурсах значно перевищує пропозицію з боку грошово-кредитних установ тощо.

Ринковий шок, викликаний пандемією COVID-19, знизив можливість передачі побічних ефектів. У кризові періоди інвестори стають уважнішими до корпоративних основ, що призводить до відтоку капіталу із захисних портфелів. Інвестори знаходять вихід у підходах, орієнтованих на довгострокову стійкість фірм [17].

Часто підприємці не ризикують інвестувати в кризових умовах через можливість втрати потенційних власних накопичень. Такий підхід є пов-

Визначення сутності поняття «інвестиційна політика» в економічній літературі

Автор, джерело	Визначення поняття	Стратегія	Капітал	Регулювання	Інвестиційний клімат	Економічний розвиток
Бродюк І. В. [9, с. 132]	Інвестиційна політика – це розробка та виконання стратегій і програм з метою стимулювання інвестиційної діяльності, зокрема залучення капіталу для економічного розвитку	+	+			+
Бушовська Л. Б. [7, с. 171]	Інвестиційна політика – це система регулювання, що має на меті впливати на розподіл і використання ресурсів для досягнення економічних цілей		+	+		+
Дідур К. М. [10, с. 31]	Інвестиційна політика – це сукупність заходів, спрямованих на створення стимулів для приватного інвестування, розвиток інфраструктури та забезпечення стабільного інвестиційного клімату		+		+	
Заїка С. О. [11, с. 85]	Інвестиційна політика – це набір урядових заходів, які впливають на величину та напрямок приватних інвестицій у відповідній економіці			+		+
Карпенко А. В., Намлієва Н. В. [12, с. 29]	Інвестиційна політика – це набір правил, регуляцій та заходів, що використовуються державою для стимулювання інвестиційної активності, залучення іноземних інвестицій та забезпечення стабільного інвестиційного клімату			+	+	
Сорока Л. М. [13]	Інвестиційна політика – це сукупність правил, норм, заходів та регуляторів, які впливають на інвестиційний клімат та сприяють розвитку економіки, залученню внутрішніх інвестицій та іноземних прямих інвестицій			+	+	+
Федченко Н. І. [14, с. 330]	Інвестиційна політика – це набір стратегій, програм та заходів, спрямованих на планування, координацію та контроль інвестиційної діяльності, зокрема на рівень держави або організації	+		+		
Харчук С. А. [15, с. 101]	Інвестиційна політика – це система регулювання, яка включає економічні, фінансові, податкові та інші заходи, спрямовані на стимулювання інвестиційної діяльності, залучення капіталу та розвиток економіки		+	+		+

Джерело: складено на основі аналізу [5; 7–13].

ністю обґрунтованим, виходячи із самої логіки управління капіталом. При цьому значна кількість дослідників даної галузі вважають, що саме в такий період здійснення інвестицій є найефективнішим. Це пов'язано з тим, що за умов економічного спаду капітальні витрати підприємств є нижчими, ніж під час зростання. Тобто можна зробити висновок, що промисловим підприємствам для збереження свого фінансового становища доцільним буде інвестування в кризових умовах.

Загалом інвестиційна політика може формуватися з двох аспектів: внутрішнього, якщо інвестиційні вкладення в підприємство здійснюються за рахунок використання нерозподіленого прибутку для власних потреб (наприклад, модернізація обладнання, навчання персоналу, придбання технологій, патентів, тощо), і зовнішнього, що може виражатися у: відкритті депозитів, придбанні акцій, облігацій внутрішніх та зовнішніх державних позик чи будь-яких інших видів цінних паперів.

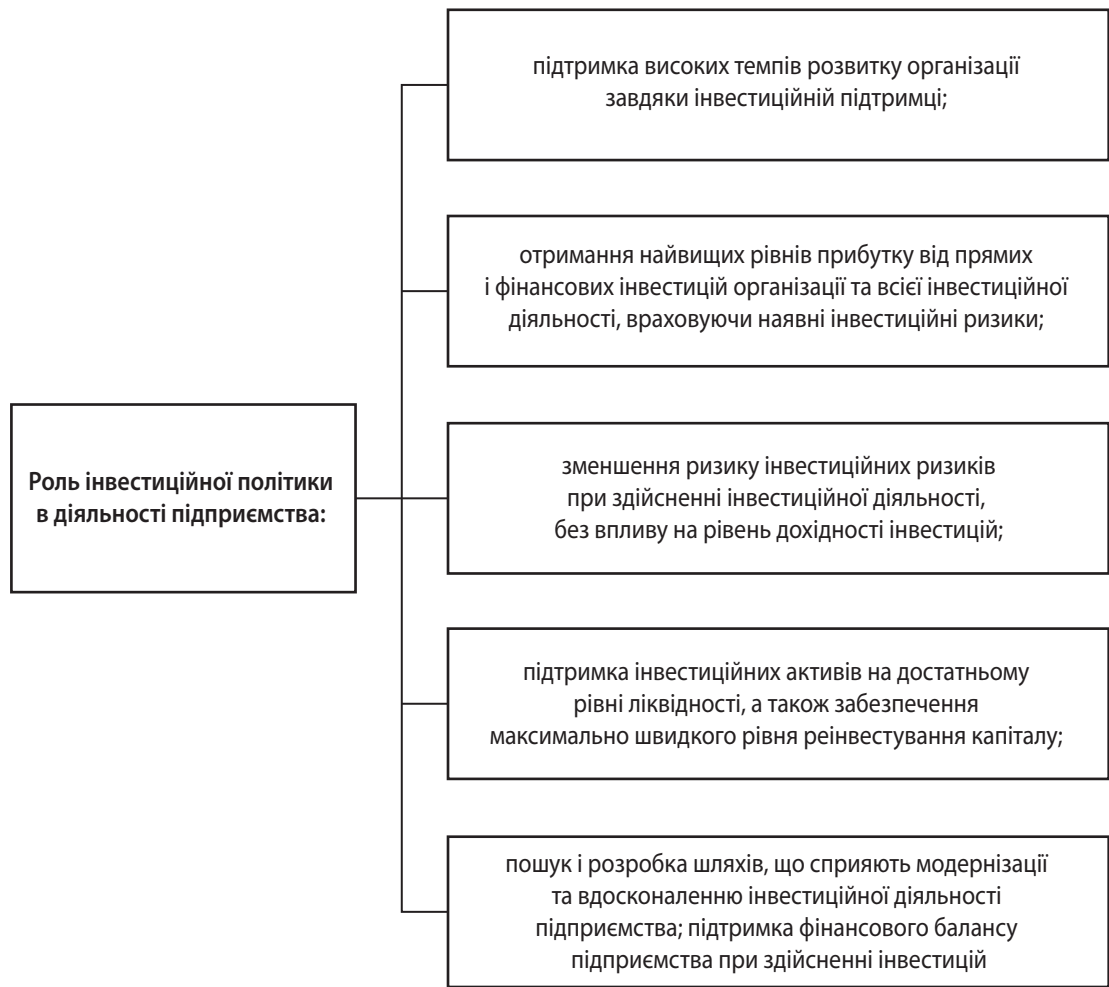

Рис. 2. Роль інвестиційної політики в діяльності промислового підприємства

Джерело: складено на основі [16, с. 112].

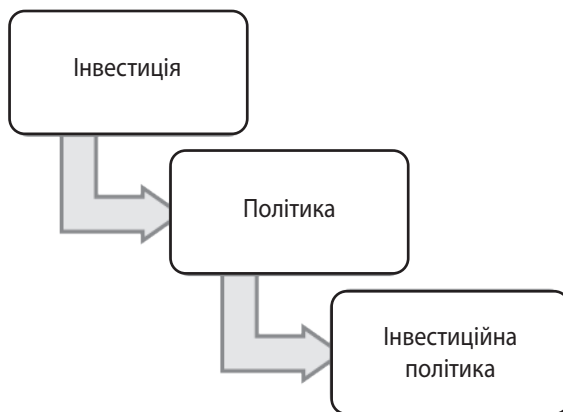

Рис. 3. Логіка сутності понять «інвестиція», «політика» та «інвестиційна політика»

Джерело: складено на основі [7–16].

У більшості випадків інвестування є вкладанням коштів на довгострокову перспективу, тому підприємству необхідно ретельно планувати інвестиційні витрати та джерела їх фінансування, а також прогнозувати можливі фінансово-економічні ефекти в майбутньому.

Основні проблеми, які необхідно вирішити керівництву підприємства при прийнятті рішення щодо інвестиційної діяльності, пов'язані з невизначеністю зовнішнього середовища та низькою точністю прогнозування умов, у яких вони будуть здійснюватися. При цьому збільшення часового горизонту призводить до збільшення ризику проекту. Відповідно, учасники проекту стикаються з додатковими та більш складними завданнями щодо оцінки майбутніх витрат, процентних ставок тощо [18].

Детальний аналіз інвестиційних проектів, пов'язаних з досить значною ризикованістю щодо використання фінансових ресурсів підприємства, дозволяє говорити про забезпечення ряду переваг в економічній, соціальній та організаційній сферах у перспективі.

З економічної точки зору ефективно здійснення інвестицій приведе до збільшення обсягів виготовленої та реалізованої продукції, посилення конкурентних позицій на ринку, підвищення прибутковості підприємства та його рентабельності шляхом отримання додаткового доходу, який до-

зволить поліпшувати діяльність підприємства загалом.

Перевагами в організаційній сфері виступають: підвищення здатності підприємства реагувати на поточні та майбутні потреби зовнішнього та внутрішнього середовища, усунення прогалин в організації виробництва, удосконалення бізнес-процесів. Незалежно від бізнес-цілей, інвестиційні проекти, як правило, приводять до змін у технології виробництва та наданні послуг, виробничому потенціалі, якості продукції чи структурі асортименту, що, своєю чергою, виражається в інноваціях, збільшенні доходів або зниженні витрат, що й приводитиме до підвищення прибутковості.

Соціальні переваги виражатимуться в удосконаленні системи мотивації персоналу підприємства, можливості проведення навчання для працівників, підвищення корпоративної культури, що теж позитивно позначиться на показнику прибутковості.

Яскравим підтвердженням доцільності інвестування в кризових умовах для збільшення прибутковості є дослідження, що були проведені Центром досліджень управління інноваціями у Бірбеку та Гарвардською бізнес-школою, які показали, що в період рецесії у 2008 р. у більшості випадків поліпшили свої економічні показники, збільшили та посилили конкурентні позиції лише ті компанії, що здійснювали інвестиційну діяльність. Причому більшість із них інвестували саме в інновації [19].

Таким чином, можна зробити висновок, що в кризових умовах і посткризовий період промисловим підприємствам необхідно зосередитися на збереженні своїх конкурентних позицій на ринку. Одним із найбільш доцільних способів досягнення цього виступає інвестування.

ВИСНОВКИ

У статті визначено, що способи трактування сутності поняття «інвестиційна політика» можуть варіюватися залежно від думки та міркувань різних авторів. На основі узагальнення основних підходів до визначення інвестиційної політики в економічній літературі було виділено різні аспекти інвестиційної політики, зокрема ключовими з них є: стратегічне планування, регулювання, стимулювання та вплив на розподіл ресурсів. Відповідно, інвестиційна політика промислового підприємства знаходиться в регуляторному полі, носить стратегічний характер, спрямована на створення сприятливого інвестиційного клімату, залучення та ефективне використання ресурсів, стимулювання економічного зростання та розвитку певного сектора або галузі.

Обґрунтовано, що роль інвестиційної політики в діяльності промислового підприємства виражається через зв'язку понять «інвестиція – політика – інвестиційна політика», сутність яких підпорядкована певній логіці. Фактично мова йде про вкладання ресурсів або активів у певний проєкт або підприємство, що має стимулювати та підтримувати інвестиційну діяльність через комплекс процесів формування, здійснення та реалізації рішень, стратегій та дій.

Доведено, що навіть у нестабільних економічних умовах великі підприємства можуть реалізувати масштабні інвестиційні програми, пов'язані з придбанням коштовних, у тому числі закордонних, високопродуктивних засобів, тоді як інвестиційні кошти малого та середнього бізнесу спрямовується в основному на придбання відносно не дуже дорогих малопродуктивних машин.

У кризові періоди інвестори стають більш уважними до корпоративних основ, що призводить до відтоку капіталу із захисних портфелів. Інвестори знаходять вихід у підходах, орієнтованих на довгострокову стійкість фірм.

Світовий досвід свідчить, що одним із найбільш ефективних варіантів вкладень є залучення до інноваційно-інвестиційної діяльності, що і має стати провідним орієнтиром у реалізації інвестиційної політики промислових підприємств. Це не лише допоможе захистити власний капітал від втрати чи знецінення, а й дозволить забезпечити підприємству отримання постійного доходу у вигляді відсотків або дивідендів та ряду інших переваг.

Подальші дослідження доцільно проводити в напрямі розкриття методів оцінки ефективності інвестиційної політики промислового підприємства, які будуть максимально дієвими у кризових умовах. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Голубев Д. І. Етапи розробки інвестиційної політики підприємства. *Економіка та держава*. 2014. № 10. С. 97–99. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/10_2014/23.pdf
2. Гринько Т. В., Смирнов С. О. Методичні підходи до оцінки фінансово-інвестиційного потенціалу промислового підприємства. *Ефективна економіка*. 2014. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4929>
3. Global Investment Trends Monitor. 2023. No. 46. URL: <https://unctad.org/publication/global-investment-trends-monitor-no-46>
4. Платіжний баланс НБУ у 2023 році. URL: https://bank.gov.ua/files/ES/State_y.pdf
5. Ткаченко Т. П., Шевчук Н. А., Гончарук І. В. Напрями оптимізації інвестиційної діяльності підпри-

- емств. *Агросвіт*. 2018. № 7. С. 45–48. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/7_2018/8.pdf
6. Самайчук С. І. Формування та реалізація інвестиційної політики підприємств як важливого чинника їх стратегічного розвитку. *Ефективна економіка*. 2019. № 6. DOI: 10.32702/2307-2105-2019.6.32.
 7. Бушовська Л. Б. Управління інвестиційною діяльністю як важливий складник економічної безпеки підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 11. С. 170–176. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/11_ukr/28.pdf
 8. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
 9. Бродюк І. В. Стратегічний аналіз інвестиційного розвитку підприємства. *Економіка та держава*. 2015. № 4. С. 131–133. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/4_2015/32.pdf
 10. Дідур К. М. Сутність, класифікація й структура інвестиційної та інноваційної діяльності підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 9–10. С. 30–37. DOI: 10.32702/2306-6814.2022.9—10.30
 11. Заїка С. О. Інвестиційний потенціал підприємства та варіанти його формування. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2015. Вип. 13. Ч. 1. С. 84–86. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_13/19.pdf
 12. Карпенко А. В., Намлієва Н. В. Управління інвестиціями як важлива складова розвитку підприємницької діяльності. *Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Серія «Економічні науки»*. 2022. Вип. 4. С. 29–40. DOI: <https://doi.org/10.32689/2523-4536/67-5>
 13. Сорока Л. М. Економічна сутність інвестицій та теоретичні основи інвестування. *Ефективна економіка*. 2014. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2888>
 14. Федченко Н. І. Основні критерії визначення інвестиційної привабливості суб'єктів економічних відносин. *Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України*. 2004. Т. 11. С. 330–336. URL: <http://surl.li/ovoxot>
 15. Харченко Т. О. Методичний інструментарій оцінки ефективності інвестицій в контексті формування конкурентоспроможності управління проекту. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка і менеджмент»*. 2016. Вип. 1. С. 99–105. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsna_ekon_2016_1_23
 16. Шевченко Ю. А. Інвестиційна поведінка ТНК у глобальному турбулентному середовищі : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.02. Київ, 2020. 398 с.
 17. Singh A. COVID-19 and safer investment bets. *Finance Research Letters*. 2020. Vol. 36. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.frl.2020.101729>
 18. Business investment activity during the crisis. *ESFC Investment Group*. URL: <https://esfccompany.com/en/articles/economics-and-finance/business-investment-activity-during-the-crisis/>
 19. Інновації під час рецесії: уроки минулого. *KMBS*. 19.02.2021. URL: <https://kmbs.ua/index.php/ua/article/innovations-during-recession>

REFERENCES

- “Business investment activity during the crisis”. *ESFC Investment Group*. <https://esfccompany.com/en/articles/economics-and-finance/business-investment-activity-during-the-crisis/>
- Brodiuk, I. V. “Stratehichnyi analiz investytsiinoho rozvytku pidpriemstva” [Strategic Analysis of Investment Development of Enterprise]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 4 (2015): 131-133. http://www.economy.in.ua/pdf/4_2015/32.pdf
- Bushovska, L. B. “Upravlinnia investytsiinou diialnistiu yak vazhlyvyi skladnyk ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva” [Management of Investment Activity as an Important Component of the Economic Security of the Enterprise]. *Ekonomika i suspilstvo*, iss. 11 (2017): 170-176. https://economyandsociety.in.ua/journals/11_ukr/28.pdf
- Didur, K. M. “Sutnist, klasyfikatsiia i struktura investytsiinou ta innovatsiinou diialnosti pidpriemstva” [Essence, Classification and Structure of Investment and Innovative Activities of the Enterprise]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 9-10 (2022): 30-37. DOI: 10.32702/2306-6814.2022.9-10.30
- Fedchenko, N. I. “Osnovni kryterii vyznachennia investytsiinou pryvablyvosti subiektiv ekonomichnykh vidnosyn” [The Main Criteria for Determining the Investment Attractiveness of Subjects of Economic Relations]. *Problemy i perspektyvy rozvytku bankivskoi systemy Ukrainy*, vol. 11 (2004): 330-336. <http://surl.li/ovoxot>
- Global Investment Trends Monitor. 2023. <https://unctad.org/publication/global-investment-trends-monitor-no-46>
- Holubiev, D. I. “Etapy rozrobky investytsiinou polityky pidpriemstva” [Stages of Development of the Enterprise's Investment Policy]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 10 (2014): 97-99. http://www.economy.in.ua/pdf/10_2014/23.pdf
- Hrynko, T. V., and Smyrnov, S. O. “Metodychni pidkhody do otsinky finansovo-investytsiinoho potentsialu promyslovoho pidpriemstva” [Methodological Approaches to the Evaluation of the Financial-Investment Potential of Industrial Enterprise]. *Efektivna ekonomika*, no. 12 (2014). <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4929>
- “Innovatsii pid chas retsesii: uroky mynuloho” [Innovation in Recession: Lessons from the Past]. *KMBS*. February 19, 2021. <https://kmbs.ua/index.php/ua/article/innovations-during-recession>
- Karpenko, A. V., and Namliieva, N. V. “Upravlinnia investytsiiami yak vazhlyva skladova rozvytku pidpriemnytskoi diialnosti” [Investment Management as an Important Component of Business Develop-

ment]. *Naukovi pratsi Mizhrehionalnoi akademii upravlinnia personalom. Seriiia «Ekonomichni nauky»*, no. 4 (2022): 29-40.

DOI: <https://doi.org/10.32689/2523-4536/67-5>

Kharchenko, T. O. "Metodychnyi instrumentarii otsinky efektyvnosti investytsii v konteksti formuvannia konkurentospromozhnosti upravlinnia proiektu" [Methodological Instruments of Assess the Effectiveness of Investments is in the Context of Forming of Competitive Management Projects]. *Visnyk Sum'skoho natsionalnogo ahrarnoho universytetu. Seriiia «Ekonomika i menedzhment»*, iss. 1 (2016): 99-105. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsna_ekon_2016_1_23

[Legal Act of Ukraine] (1991). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>

"Platizhnyi balans NBU u 2023 rotsi" [The Balance of Payments of the NBU in 2023]. https://bank.gov.ua/files/ES/State_y.pdf

Samaichuk, S. I. "Formuvannia ta realizatsiia investytsiinoi polityky pidprijemstv yak vazhlyvoho chynnyka yikh stratehichnogo rozvytku" [Formation and Implementation of Investment Policy of Enterprises as an Important Factor in Their Strategic Development]. *Efektivna ekonomika*, no. 6 (2019).

DOI: 10.32702/2307-2105-2019.6.32

Shevchenko, Yu. A. "Investytsiina povedinka TNK u hlobalnomu turbulentnomu seredovyskchi" [Investment Behavior of TNCs in a Global Turbulent Environment]: *dys. ... kand. ekon. nauk: 08.00.02*, 2020.

Singh, A. "COVID-19 and safer investment bets". *Finance Research Letters*, vol. 36 (2020).

DOI: <https://doi.org/10.1016/j.frl.2020.101729>

Soroka, L. M. "Ekonomichna sutnist investytsii ta teoretychni osnovy investuvannia" [The Economic Nature of Investment and the Theoretical Foundations of Investment]. *Efektivna ekonomika*, no. 2 (2014). <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2888>

Tkachenko, T. P., Shevchuk, N. A., and Honcharuk, I. V. "Napriamy optymizatsii investytsiinoi diialnosti pidprijemstv" [Areas of Optimization of Investment Activity of Enterprises]. *Ahrosvit*, no. 7 (2018): 45-48. http://www.agrosvit.info/pdf/7_2018/8.pdf

Zaika, S. O. "Investytsiinyi potentsial pidprijemstva ta varianty yoho formuvannia" [Enterprise Investment Potential Options and Its Formation]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu. Seriiia «Ekonomichni nauky»*, iss. 13, part 1 (2015): 84-86. http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_13/19.pdf

UDC 338.2

JEL: F23; F39; L86; O33

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-7-247-253>

EVALUATING RETURN ON INVESTMENT FOR DIGITAL TECHNOLOGY INVESTMENTS IN MULTINATIONAL CORPORATIONS

©2024 ZHANG K.

UDC 338.2

JEL: F23; F39; L86; O33

Zhang K. Evaluating Return on Investment for Digital Technology Investments in Multinational Corporations

The study examines the return on investment (ROI) of digital technology for multinational enterprises (MNEs), focusing on key metrics and challenges associated with ROI measurement. Using a mixed methods approach, it highlights that accurately measuring ROI requires establishing clear Key Performance Indicators (KPIs), conducting benchmarks, and utilizing a balanced scorecard to align digital initiatives with strategic goals. To measure ROI effectively, businesses must define KPIs that are specific, measurable, achievable, relevant, and time-bound (SMART). These KPIs should capture both financial impacts, such as cost savings and revenue growth, and non-financial benefits, such as improved operational efficiency and customer satisfaction. Benchmarking against industry standards or historical performance provides additional context for evaluating the success of digital investments. The study identifies several challenges in ROI measurement. Defining appropriate metrics can be complex, especially when objectives are not clearly articulated. Data quality issues also arise, as data required for ROI analysis is often fragmented, leading to incomplete or skewed results. Furthermore, valuing intangible assets like enhanced customer experience or improved employee productivity is difficult, complicating the ROI calculation. Addressing these challenges is crucial for obtaining a precise assessment of the impact of digital transformation.

Keywords: return on investment (ROI), multinational enterprises (MNEs), digital technologies.

Fig.: 3. **Bibl.:** 10.

Zhang Kuan – Postgraduate Student, Sumy State University (116 Kharkivska Str., Sumy, 40007, Ukraine)

E-mail: zhang.kuan@aspd.sumdu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3992-0838>

УДК 338.2

JEL: F23; F39; L86; O33

Чжан К. Оцінка рентабельності інвестицій у цифрові технології в транснаціональних корпораціях

Дослідження розглядає рентабельність інвестицій (ROI) цифрових технологій для мультинаціональних компаній (МНК), зосереджуючись на ключових показниках і проблемах, пов'язаних з вимірюванням ROI. Використовуючи підхід змішаних методів, у статті підкреслюється, що точне вимірювання рентабельності інвестицій вимагає встановлення чітких ключових показників ефективності (KPI), проведення контрольних тестів